

## ՅԱԼԵՐԺՈՒՔԻԼԸ

Յալերժուկի՛ն անսահման, վայրկեանները շուտափոյթ՝  
 Որ կը յայտնեն սրբընծաց ժամանակին լուռ քայլերի՛,  
 Քեզ համար չեն: Պետութիւնդ անհրաժեշտ է անփոյթ,  
 Դարէ ի դար անփոփոխ, միշտ կը տեսէ հոյակերտ:  
 Միտքն հոն հասնիլ չի կրնար, ուր կ'իտոյանան գմբէթներդ.  
 Ամպերու մէջ, մթութեան, հսկայ սիւներդ կը հանգչին:  
 Ես քեզ չափել չեմ կրնար, պիտ' ոճիր մը թուէր զերդ  
 Կորզել խորին գաղտնիքդ, եւ կամ քօղըդ խաւարտչիլ:  
 Վերցընելու յանդգնիլ՝ ձեռքերով պիղծ ու շնչին:

Աւերակներ՝ դըրուածանց նշխարներ են, արեւներ  
 Դարերու կարծ միջոցին կը շողան, ու ա'լ չիկան:  
 Կը քայքայուին աշխարհներ, արարչութիւնն իսկ աւեր  
 Կը դառնայ, ու անկից վերջ կը մոռցուի յաւիտեան:  
 Սակայն դո՛ւ, միշտ անփոփոխ, չես խորհիր այս կործանման.  
 Երկինք հեղ մ'ալ կը խօսի որոտումով, կը զարթնու  
 Ցնցըլելով միջոցը: Եթերին մէջ կը սուրան  
 Նոր աշխարհներ՝ աւլցուն նոր սերմերով կենսատու,  
 Եւ կը գծեն շրջանը իրենց հյօր, անարկու:

Տարիքդ է միշտ մանկութիւն, մանկութիւնդ՝ խոր ծերութիւն,  
 Վերջաւորում ոչ երբէք, սկիզբ, ծագում ամէն պահ  
 Լայնածաւալ էջերուդ վերայ գրուած ունիս դուն:  
 Նախապէս ինչ որ էիր, անփոփոխ ողնն ես հիմա,  
 Ու պիտ'ի ըլլաս շարունակ: Թէեւ վսեմ ու անմահ  
 Կըզգամ ինքզինքս, քայք արուպ ու անշան շիւղ մ'իբրեւ  
 Կ'անէանամ սոսկումէս, մեծութիւնդ երբ միտքս կ'իլնայ,  
 Ու կը ծրուիմ, փառահեղ Յալերժուկի՛ն, քու առջեւ,  
 Աստուծոյ հետ տարեկից, համագոյ եւ մշտատես:

Ժամանակըս մինչեւ որ դադրի՛ քեզի հետ կ'երթամ,  
 Ու կը կանգնիմ քեզի հետ, անոր ծայրին մօտ վերջին:  
 Կը կրկնուին բիւրաւոր տարիները բիւր անգամ,  
 Բայց քեզի հետ դէպ յառաջ կը ցամբորդեմ տակաւին:  
 Հիմա՛, այլեւս չեմ լսեր ձայնը անվերջ ծփումին  
 Ժամանակին կոհակաց, որ կը փշրին ձախ ու աջ  
 Եզրին վերայ մեր երկրին: Եւ լալօնը ցաւագին —  
 Մեռնող, անցնող աշխարհաց հոգեխանգիստ տխրաւաջ —  
 Ա'լ չի լուսիւր, սակայն դուն դեռ կ'ընթանաս դէպ՛ յառաջ:

Պիտ՝ ուզէի յառիլ ես՝ անջրպետէն այդ մեփն ,  
 Կարօտակէզ , խուզարկու աչքերով՝ այն կարճատեւ  
 Վայրին վըրայ , ուր տեսայ պայծառ աչքը աւօտին ,  
 Որ իմ խոնարհի հիւզակիս ոսկեժպիտ տար բարեւ ,  
 եւ հասոյքն որ թեւածէր զըւարթ կեանքիս իմ վերեւ :  
 Այն տեղն հիմա կերեւնայ հիւլէի մը չափ չնչին ,  
 Պահ մ'ալ , ահա՛ , կ'անհետի : Անոր ստուերն իսկ թեթեւ  
 Աչքերս այլեւս չեն զատեր՝ մէջն աւերմանց մուժ շեղջին  
 Աշխարհներու՝ քանդուած հըրամանովն Արարչին :

Ժամանակ—լա՛ւ , ժամանակն ի՞նչ կարժէ քովդ , եթէ ոչ  
 Լոկ խորհուրդ մը սըլացիկ , դարերու քով բերաւոր ,  
 Արեւնեբու անհամար քով իբբեւ լոյս մը դողդոջ ,  
 Անհունուժեան ոստանին սոսկ մէկ թելը նըբուր ,  
 ու կամ խից մը , որ կ'ուզէ կշռել աշխարհը բոլոր :  
 Իր էութիւնն , անունն իսկ , դարձեր է այժմ անծանօթ ,  
 Պուլ տըւած է զայն ալիքդ , ու փաթեթըւած ջուրջն անոր  
 Դարերու մուժ վերարկուդ՝ նսեմութեան մէջ աղօտ :  
 Ժամանակ—լա՛ւ , ժամանակն ի՞նչ կ'արժէ որ քեզի մօտ :

Պոսքոն

S. Մ. ԱՐՇԱԿ



ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ֆարմանի Ասմանի

Հ Ր Ա Տ Ա Ր Ա Կ Ե Ց  
 Տրեսերիք Մ Ա Ք Լ Է Բ

Համբար եղաւ սպաննան Փօլաթին , եւ կոչի  
 զՅարմանն մանուկն բազաւորեւ , եւ արկանե զնա  
 ի բանս , զի մի յանկարծակի սպանցեան ընկե-  
 րակիցն Փօլաթին :

Վաղիւն ելան տեսան զՓօլաթն ըսպանած ,  
 Ի մէջ ճանապարհին եւ ջարեցուցած  
 Եղեւ խրոսովութիւն ի մէջ դիււորաց ,  
 Զի էր նա զլիաւոր շատ արանց քաջաց :

(fol.63)Չարմանան(1) եւ ասեն՝ Գաջս ո՛վ յաղ-  
 թեւ է ,

Կամ առիւծին առիւծ ո՛վ հանդիպել է .  
 Ով զգորա(2) զօրութիւն ոչինչ տեսաւ չէ .  
 Անյաղթ ուժ նա ունէր որ զգա ձըզել է :

Երթան թաղաւորին այնն լրանլի ,  
 Թէ թո քաջ պահուան Փօլաթն ի Հընդի  
 Գըտաք ըզնա սպանած ի յանկարծակի ,  
 Զգիտնը թ'ինչ հանդիպել ի յայս դիւերի :

Ասան թաղաւորին՝ Գաջս ո՛վ աղթել է ,  
 Թէ ոչ Չարմանն է որ զուժըն տեսել է .  
 Խըրկէ մեծ թաղաւորն զմանուկըն կոչէ ,  
 Նա ճարտար ընկերօքն առ ինքն հասանէ :

Մտնու մօտ ի յարջախ երկիր պահանէ ,

(1) Ձեռ. մէջ՝ Չարմանն. (2) Ձեռ. մէջ՝ զգաւա :